

Slotverklaring Conferentie Leermateriaal Arrangeren in het VO

Schoolleiders, bestuurders, docenten en leermiddelontwikkelaars, bijeen in Amersfoort op 11 maart 2008 ter gelegenheid van de conferentie Leermateriaal Arrangeren in het VO*, zijn van mening:

- Het is de docent in zijn lessituatie die het onderwijs vorm en inhoud geeft.

Onderwijsmethoden en ander leermateriaal vormen daarbij slechts een hulpmiddel. Uitgevers faciliteren de docent door lesmateriaal steeds meer in losse onderdelen aan te bieden en het mogelijk te maken dat de docent het leermateriaal zodanig assembleert dat het past in zijn eigen specifieke onderwijssituatie. De stelling dat educatieve uitgevers maatwerk frustreren is onjuist. Leermiddelontwikkelaars zijn er volop mee bezig, maar het gaat niet snel, er is veel techniek voor nodig en er is veel geld mee gemoeid. Maar uiteindelijk kan de uitgever niet meer dan keuzemogelijkheden bieden voor de eigen maatvoering door de docent.

- De behoefte aan differentiatie, maatwerk en digitalisering van het leermateriaal is onmiskenbaar groot. Het schoolmanagement, de leraren en de educatieve uitgevers onderkennen deze behoefte en zijn zowel onafhankelijk als in onderlinge samenwerking op zoek naar effectieve en efficiënte invulling van deze behoefte.

- Om tot een geslaagde oplossing te komen, moeten schoolleiders, docenten en uitgevers dezelfde 'taal' gaan spreken, een gemeenschappelijk vocabulaire ontwikkelen. Pas wanneer iedere gesprekspartner hetzelfde begrijpt als wordt gesproken over bijvoorbeeld maatwerk, differentiatie, zelf ontwikkelen, interactiviteit, digitalisering en arrangeren, kunnen aanbod en vraag optimaal op elkaar worden afgestemd.

- Maatwerk is goed, maar de vraag is hoe gedifferentieerd het leermateriaal moet zijn. Maatwerk wordt positief geassocieerd met individualiteit en diversiteit en wordt vaak afgezet tegenover uniformiteit. Het is echter een economische wetmatigheid dat maatwerk in vergelijking met massaproductie een hogere kostprijs heeft. Modulariseren, in de vorm van standaardeenheden met vele combinatiemogelijkheden, is een beproefde kansrijke aanpak. Maar het bewaken van de onderlinge samenhang vraagt veel aandacht om het risico van versnippering te vermijden. De vraag is hoeveel differentiatie het leermateriaal moet bieden om de docent in de interactie met zijn leerlingen het optimale uit de individuele talenten te laten halen. De docent maakt het onderwijs op maat voor zijn leerlingen en dat wordt niet gedictieerd door het leermateriaal.

- Schoolleiders zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en dus ook voor kwalitatief goed leermateriaal. Om de kaders te scheppen waarbinnen docententeams en vaksecties autonome keuzes kunnen maken, is kennisneming van (het aanbod op) de markt en van (de specifieke behoeften van) het vak noodzakelijk.

** De conferentie Leermateriaal Arrangeren in het VO was een gezamenlijk initiatief van de het project Experimenten Leermiddelen VO (www.onderbouw-vo.nl/leermiddelen) en de GEU (de brancheorganisatie van de educatieve uitgeverijen, www.nuv.nl)
Zie ook : www.leermiddelenvo.nl en www.eengezondebasisvoorgoedonderwijs.nl*